

**HATOS GYULA KÖNYVE AZ ÉRTELMI AKADÁLYOZOTTSÁGGAL ÉLŐK
ÉLETKILÁTÁSÁRÓL ÉS ÉLETKÍSÉRÉSÉRŐL
(RECENZÍÓ)**

A recenzió szerzője:

Varga Imre
Szegedi Tudományegyetem

Lektorok:

Mező Katalin
Debreceni Egyetem

Schéder Veronika
Debreceni Egyetem

Szilágyi Barnabás
Debreceni Egyetem

Szerző e-mail címe:
varga.phdr@gmail.com

Koncz István
Professzorok az Európai Magyarországiért
Egyesület

Varga Imre (2015): Hatos Gyula könyve az értelmi akadályozottsággal élők életkilátásairól és életkíséréséről (Recenzió). *Különleges Bánásmód*, I. évf. 2015/1. szám, 101-102. DOI 10.18458/KB.2015.1.101

A recenzió alapjául szolgáló mű bibliográfiája:

Hatos Gyula (2012): *Életkilátás-életkísérés értelmi akadályozottsággal élők körében*. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest. 325 oldal, ISBN: 978-963-7155-56-7

Kulcsszavak: értelmi akadályozottság, életesélyek

Diszciplína: gyógypedagógia, pedagógia

Bibliography of the subject of this recension:

Hatos, Gyula (2012): *Életkilátás-életkísérés értelmi akadályozottsággal élők körében*. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest. pp. 325, ISBN: 978-963-7155-56-7

Keywords: intellectual disability, life chances

Disciplines: special education, pedagogy

Hatos Gyula tanár úr tanítványaként, munkatársaként és barátjaként ajánlom gyógypedagógus hallgatóknak, gyógypedagógusoknak, pedagógusoknak és minden érdeklődő olvasónak, akik szeretnék minél többet tudni a támogatást igénylő társainkról a tanár úr által alkotott *Életkilátás – életkísérés értelmi akadályozottsággal élők körében* című könyvet, ami 2012-ben az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar kiadásában jelent meg.

Hatos Gyula (PhD) gyógypedagógiai pályafutása során dolgozott mozgásterápiai intézetben, tanított gyógypedagógiai iskolában, internátusvezetőként működött gyógypedagógiai nevelőintézetben, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola (mely jelenleg: az ELTE egyik karaként működik) tanára, elnökségi tagja a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének. Röviden: a hazai gyógypedagógiai oktatás és kutatás legendás nagy alakja. Tanulmányain, jegyzetein és (idegen nyelven is megjelent) könyvein gyógypedagógus generációk „nőttek fel” az elmúlt évtizedek során.

Jelen írásban tárgyalt műve azért különösen figyelemre méltó, mert ez az első, felsőfokú oktatásban tankönyvként is használt munka hazánkban, amely az értelmi funkciók alacsony szintje, a kapcsolatteremtő képesség gyengesége következtében támogatást igénylő felnőtt emberek életét átfogóan mutatja be. Abból indul ki, hogy ezen emberek, embertársaink életét nem elsősorban a fejlődési sérülésből, „másságból” kiindulva, hanem emberi létük mindenkivel azonos értékű vonásaiból, erősségeik, jó tulajdonságaik és gyengeségeik egybevetéséből kell szemlélni, segíteni. Külön értelmezi náluk az értelmes, tartalmas élet megvalósításának lehetőségeit. Példamutató életutakat ír le.

A könyv első részében a felnőtté válással, a felnőtt korral foglalkozik. A serdülőkort, a családról leválást, a felnőtt betölthető szerepeket veszi sorra. Nagy teret ad a környezet hatásainak, a családban való életnek, és a társadalmi környezet, a médiák alakuló, sokszor még nehezítő oldalainak. Több helyütt kemény kritikával él. Külön szól az életet nehezítő jelenségekről: a nem nagyon ismert magányosságról, a viselkedés feltűnőségeiről, amelyek sokféle gyökérből származhatnak, és ezek befolyásolásának módjairól. Izgalmas és új – esetenként megdöbbentő – gondolatokat tartalmaz a veszélyekkel, bántalmazással, erőszakkal foglalkozó téma. Szól még az életminőség emelésének gondjáról, a támogatások – újabban bővülő rendszeréről.

A második részben az élet egyes területein jelentkező kérdéseket tekinti át. Indul a kapcsolatok, - barátságok, szerelem, párkapcsolat, szexualitás – bemutatásával, de a kényes kérdéseket, a szexuális visszaélést, a házasság lehetőségét, gyermekvállalást sem kerüli meg. A különféle lakáslehetőségeket a jövő terveivel összefüggésben elemzi. Nagyon részletes a foglalkoztatás, munka és a szabadidő napjainkban egyre jobban előtérbe kerülő területének bemutatása. A széleskörű áttekintésből nem hagyja ki a falvakban élők helyzetét. Az idős emberek és támogatásuk gondolkörével zárja mondanivalóját.

Minden fejezetben sok idézetet talál az olvasó, az érintettek, felnőttek, segítők véleményét életükről: hogyan érzik magukat, hogyan fogadják az utat, - amely során gyakran kényszereket, csálódásokat is megélnék, - a támogatást, hogyan tudnak saját döntéseket hozni.

Több mint húszoldalny mellékletben felvonultatja a szerző a jelenkori szakirodalmat, bőséges külföldi kínálattal. Jogszabályokat, internetes honlapokat idéz. Részletes tárgy- és névmutatót ad, valamint idegen nyelvű összefoglalást.